

Vključevanje staršev priseljenских otrok v delo starševskih in šolskih predstavniških teles

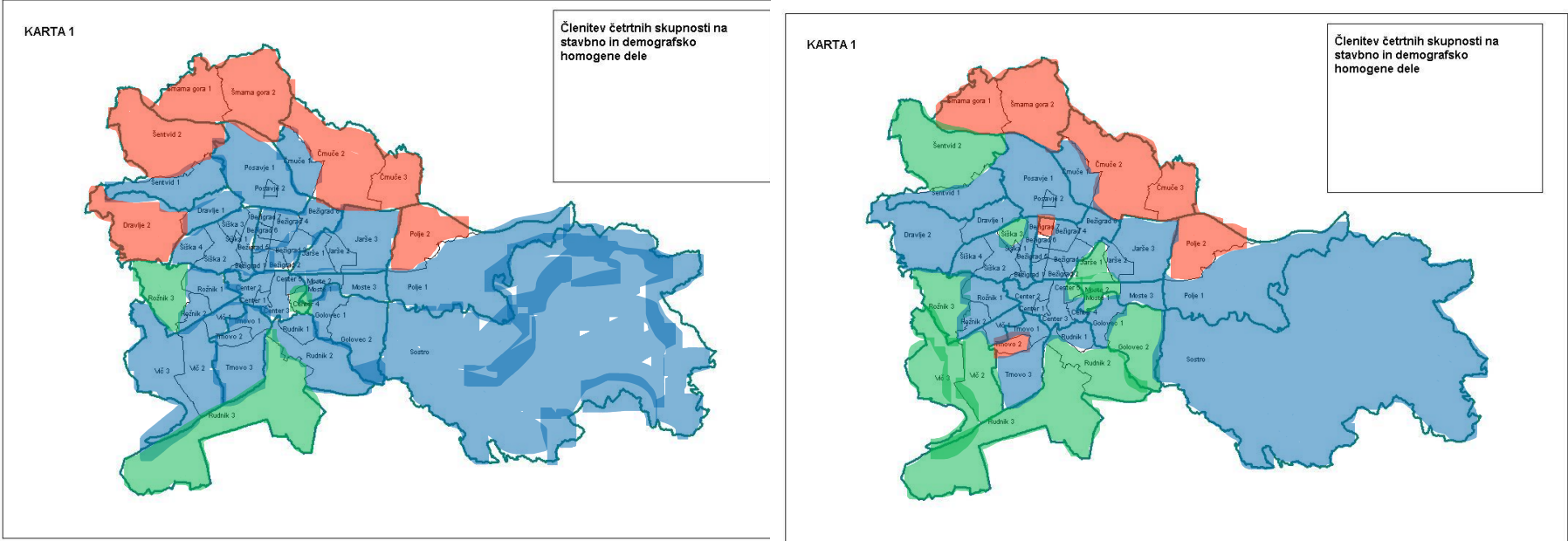
*Dr. Damir Josipovič
(ZASSS, INV)*

Konferenca SIRIUS, 27.12.2019

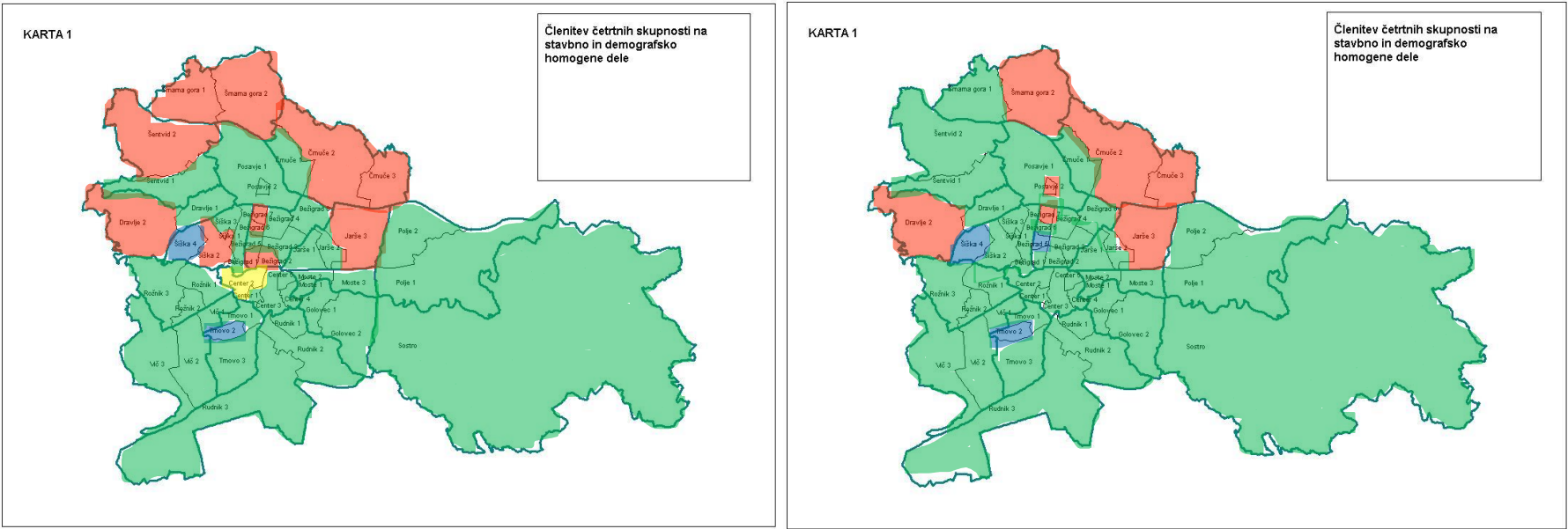
Kje je Slovenija z vidika priseljevanja?

- Slovenija zaradi specifične izkušnje post-socializma in članstva v nekdanji jugoslovanski federaciji nima povsem primerljivih kazalnikov z drugimi evropskimi državami
- Kljub temu, da se kažejo nekateri podobni trendi (npr. naraščanje obsega priselitev), pa gre za velike razlike v zastopanosti, geografskem miljeju in državljanstvu priseljencev
- Slovenija ima od skupno 238 tisoč okrog 87% vseh priseljencev, ki prihajajo z območja nekdanje SFRJ, 9% iz EU, 2% iz ostalih držav Evrope in samo 2% iz drugih držav (2015)
- Ljubljana je čedalje bolj napovedovalec migracijskih trendov tudi za Slovenijo, saj so tu deleži zelo podobni

Sliki 2 in 3: Drugouvrščena etničnost po številčnosti v MOL, 1991 [LEVO] in 2002, SDHD

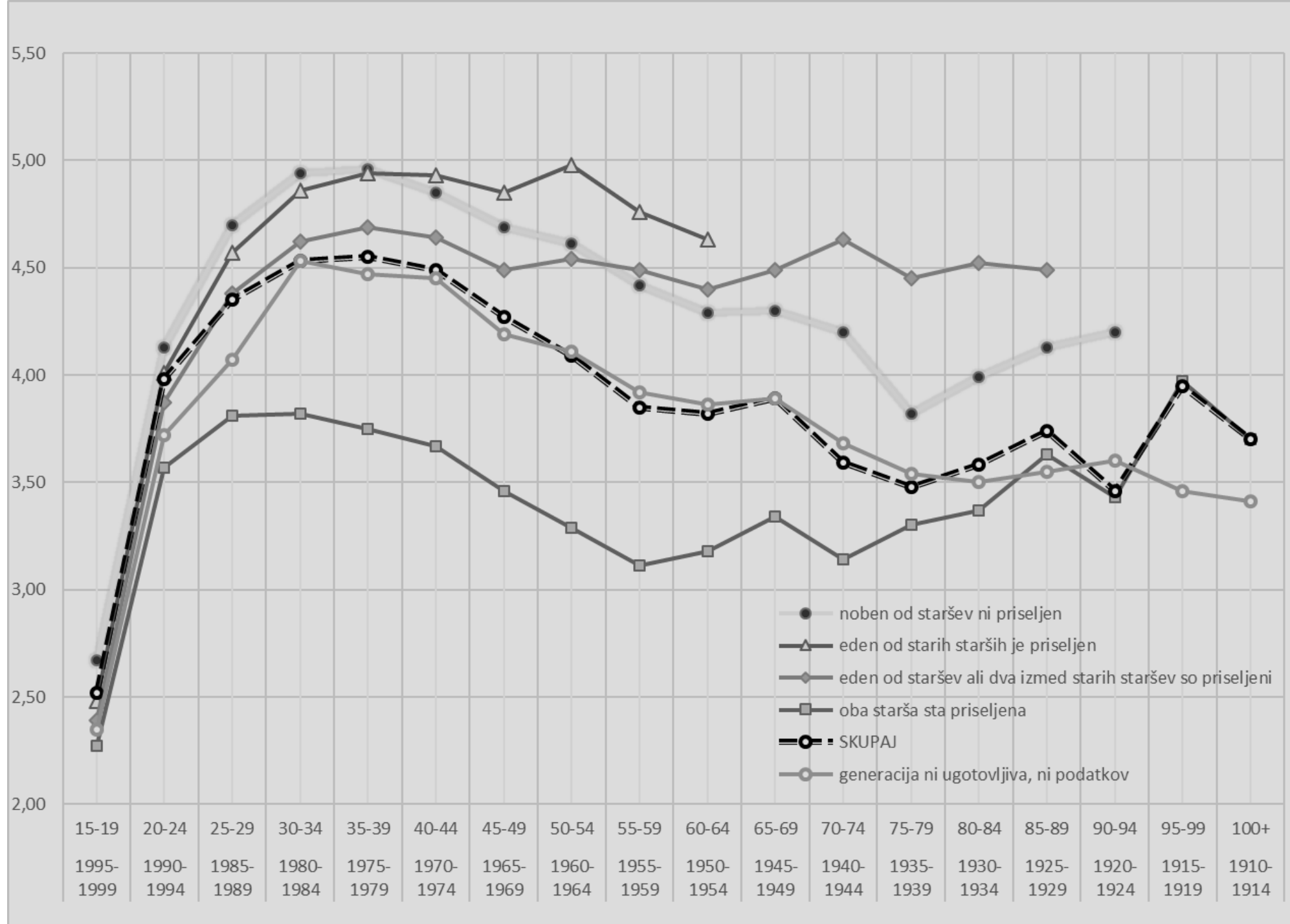
Sliki 4 in 5: Prevladujoči delež rojenih izven Slovenije, glede na območje prvega prebivališča, 1991 (LEVO) in 2002, MOL, SDHD

Primerjava deležev tujih državljanov in priseljenih iz tujine 2002 in 2015, MOL, ČS

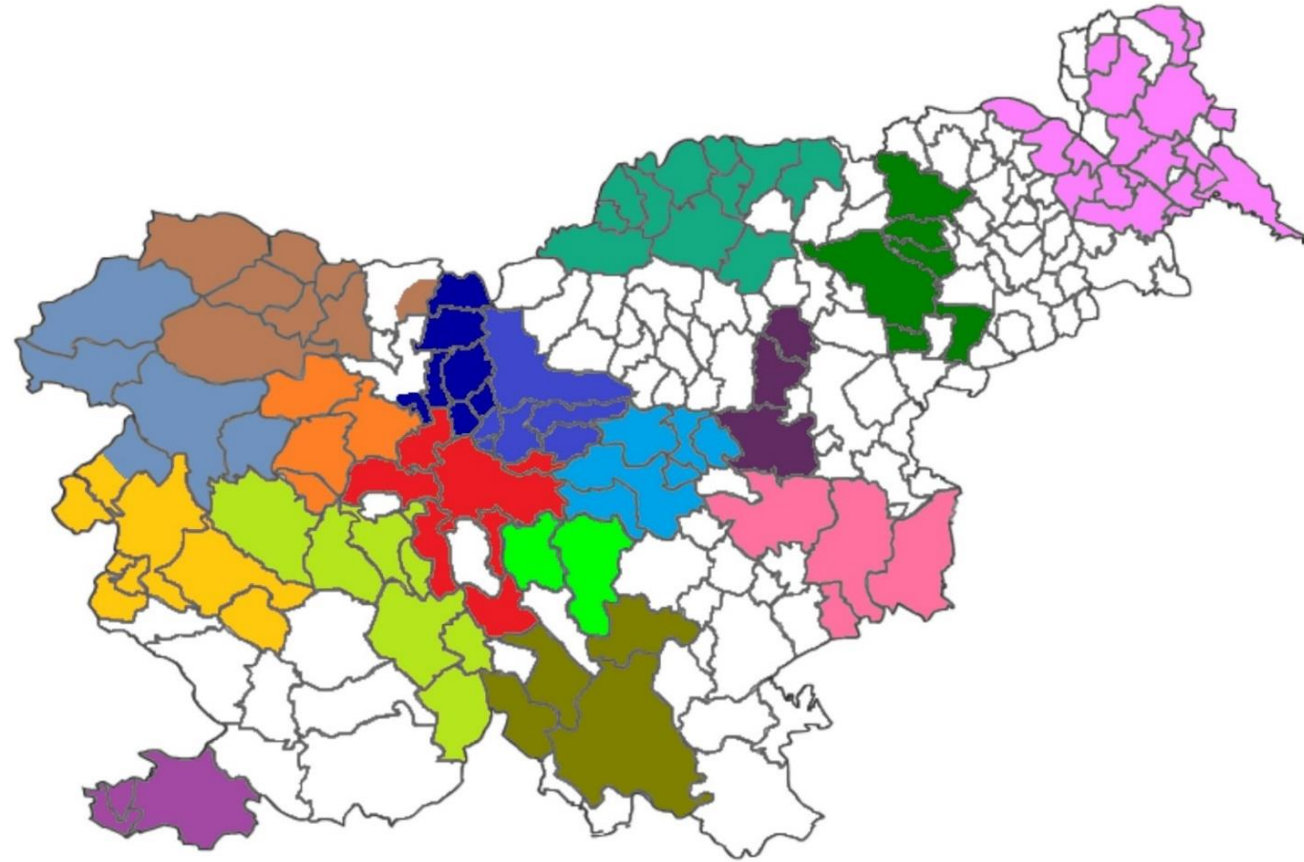
Četrtna skupnost	Delež (%) tujih državljanov 2015	Skupni delež (%) priseljenih 2002	Skupni delež (%) priseljenih 2015		
Bežigrad	7,47	16,56	20,35	28669	49,08%
Center	7,24	15,42	20,05	21506	50,25%
Črnuče	6,19	11,97	16,77	9282	54,23%
Dravlje	8,38	15,08	21,87	12765	47,43%
Golovec	13,12	18,25	28,53	10069	39,20%
Jarše	11,23	24,43	27,63	11763	37,87%
Moste	11,10	25,05	32,58	18624	32,79%
Polje	12,17	16,30	25,87	16250	42,83%
Posavje	5,99	11,03	16,84	7655	54,36%
Rožnik	3,25	10,01	11,29	13452	63,23%
Rudnik	8,29	10,96	17,37	11429	55,41%
Sostro	3,61	5,22	9,18	5444	71,53%
Šentvid	6,15	8,51	15,38	11157	55,31%
Šiška	8,01	15,28	22,07	28599	44,54%
Šmarna gora	3,40	6,85	10,03	3892	66,21%
Trnovo	13,87	19,20	26,05	13942	44,08%
Vič	6,94	15,46	19,67	11527	50,38%
SKUPAJ MOL	8,41	15,87	21,33		

Kaj pa starševske organizacije?

- ZASSS, ustanovljena 8. junija 2011.
- Sredi 2018 je bilo v ZASSS vključenih sedemnajst področnih aktivov, ki združujejo okrog 250 svetov staršev, večinoma osnovnih šol.
- V letu 2012 je bila ZASSS kot pridružena članica vključena v evropsko starševsko organizacijo EPA (European Parents Association), 2016 pa postala njena polnopravna članica.

Dosedanje aktivnosti – ParentHelp

- Dosedanje aktivnosti ZASSS na področju izobraževanja priseljencev lahko poleg diskusijskih prispevkov najtvarneje opišemo s sodelovanjem ZASSS v okviru Evropske starševske zveze EPA kot nosilke projekta ParentHelp (www.ParentHelp.eu).
- Financiranje projekta se je zaključilo 31. 3. 2018, posamezne aktivnosti pa so se nadaljevale.
- V okviru projekta so bile v sodelovanju z ISA inštitutom izvedene tudi **dvodnevne delavnice** za opolnomočenje lokalnih starševskih organizacij in strokovnjakov za podporo priseljencem v novem okolju.
- Prispevek Zveze je bil tudi pri pripravi vsebin za spletno stran, ki je v slovenskem jeziku še dokaj skopa, prevedena so najpogostejše zastavljena vprašanja, pomagati pa si je mogoče tudi z angleškimi verzijami vprašanj in odgovorov.

Kompas za starše – prispevek ZASSS

- Delo na spletni strani Kompas za starše je opravljeno delno
  - Omejenost kapacitet (prostovoljci)
  - Zahtevnost nekaterih vprašanj
  - Namen je delo dokončati
  - Sodelovanje tistih, ki razpolagajo z viri podatkov je dobrodošlo...

VZGOJA IN IZOBRAŽEVANJE

VRSTE ŠOL...

- 📄 Katere vrste šol so na voljo otrokom v starosti od 6 do 12 let?
- 📄 Ali lahko izberem vrsto šole za svojega otroka?

OSNOVNE INFORMACIJE O KURIKULU...

- 📄 Je učni načrt enak za vse šole, ali ga šole razvijajo samostojno?

VPISNI POSTOPEK, PRITOŽBE

- 📄 Kakšen je postopek vpisa?
- 📄 Se lahko pritožim, če moj otrok ni dobil prostora v izobraževalni ustanovi, ki sem jo izbral?
- 📄 Ali smem svojega otroka poučevati na domu?

STROŠKI

- 📄 Ali je izobraževanje v šoli plačljivo?

AGE GROUP

0 DO 3 LETA

3 DO 6 LET

6 DO 12 LET

12 DO 16 LET

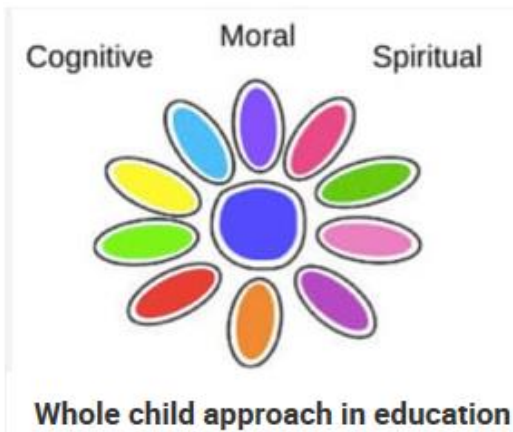
16 DO 18 LET

TEŽAVE ODRASLIH

Projekt ParentHelp - Knjižnica gradiv

<http://library.parenthelp.eu/>

- Tretji rezultat projekta
  - **večjezična e-knjižnica kot pomoč pri postopkih**
- Primeri
  - Pet ključnih sporočil za inkluzivno izobraževanje
  - Dialoško učenje
  - Vključevanje staršev
  - Konference učiteljev in staršev

Kako je s tem področjem delovanja po Aktivih?

V aktivih, vključenih v Zvezo, nimajo veliko izkušenj z vključevanjem staršev priseljenških otrok.

Več izkušenj je v urbanih okoljih, zlasti v Ljubljani, kjer je kar nekaj šol s precejšnjim deležem priseljenških otrok.

Sporadično so starši sicer tudi vključeni v posamezne svete staršev, sistematično pa se na tem za zdaj ne dela.

Zveza sicer tematiko prepoznava kot zelo pomembno in si želi aktivneje sodelovati v teh procesih.

Dobre prakse – izkušnje v svetih staršev

- Na nekaterih šolah je že z vidika deležev priseljskega prebivalstva in otrok v šolskem okolišu povsem jasno, da je tudi zastopanost staršev višja – sistematične analize o tem še ni bilo
- Poseben primer šole z relativno višjim deležem priseljskih otrok je denimo OŠ Danile Kumar, ki ima v svojem okviru tudi mednarodni oddelek, kjer poteka pouk v angleškem jeziku
- Ta specifična oblika (doplačljivega) šolanja omogoča vključevanje zlasti tistih otrok, katerih starši nameravajo zaradi službenih dolžnosti zapustiti Slovenijo, ali pa so po službeni dolžnosti vanjo prispeli.
- Tam z vključevanjem načeloma ni nekih ovir, treba pa je upoštevati, da gre večinoma za družine ali posameznike z višjimi dohodki, zaradi česar je običajno tudi njihova opolnomočenost in vključenost višja.

Zaključek

- Videli smo, da je še kako pomembno kontekstualizirati vključevanje priseljencev, saj imamo še vedno opravka z veliko neznanja, predsodkov in stereotipov, zato je tudi ponudba učenja jezika le eden od predpogojev
- Zato pri tovrstnem vključevanju otrok in staršev ni dovolj zgolj **strpnost** (déležnikov procesa), temveč je potrebno **intenzivno izobraževanje** za boljše spoznavanje specifik območij izselitve (npr. ex Yu, Sirija, ex SZ) ne le ekspertov (ki delujejo na tem področju) in učiteljev, pač pa tudi šolskih in predšolskih otrok, predvsem s prilagoditvijo izobraževalnih vsebin, da bodo zajele tudi te pomembne aspekte človeške pluralnosti